

VOORBEREIDINGSTIJD

5 minuten

LESTIJD

35 minuten

natuur

WINTERVOORRAAD

GROEP 3

LESDOEL

De leerlingen kunnen vertellen wat een wintervoorraad is.

De leerlingen leren enkele Nederlandse dieren kennen die een wintervoorraad aanleggen.

Kerdoel 40: De leerlingen leren in de eigen omgeving veel voorkomende planten en dieren onderscheiden en benoemen en leren hoe ze functioneren in hun leefomgeving.

INHOUD

Voorbereiding

Voor deze les is materiaal nodig dat als wintervoorraad gebruikt kan worden. Dit kunnen kastanjes of eikeltjes zijn, maar ander materiaal zoals blokjes is ook geschikt. Hiervan is een aardige voorraad nodig waar een spel mee gespeeld kan worden op het schoolplein.

BENODIGDE MATERIALEN

- Grote voorraad eikeltjes/kastanjes/blokjes/balletjes
- Grote bak
- 6 bakjes
- Lintjes voor de halve klas
- 2 lintjes in afwijkende kleur

Vooraf kan in de klas het filmpje van Wolfram over voorbereiden op de winter bekeken worden: <https://schooltv.nl/video/voorbereiden-op-de-winter-met-wolfram/>

Inleiding

Laat een eikeltje (of een afbeelding hiervan) zien aan de leerlingen. Weten ze wat dit is? Dit is niet zomaar een eikeltje, dit is voor sommige dieren enorm belangrijk om de winter door te komen.

Waarom zouden eikeltjes zo belangrijk zijn? Vertel dat voor een aantal dieren eikeltjes voedsel is. Hebben ze een idee welke dieren in Nederland eikeltjes eten? Laat de leerlingen een aantal dieren noemen.

Dieren die eikeltjes eten in Nederland zijn (de dikgedrukte komen later in de les aan bod, dus moeten zeker benoemd worden):

- Muizen
- **Eekhoorns**
- Wilde zwijnen
- Herten
- Eenden
- **Vogels** (specht en gaai)

In de winter is er vaak minder voedsel te vinden, dus leggen eekhoorns en vogels een wintervoorraad aan. Dit kunnen soms wel meer dan 100 eikeltjes zijn die ze ergens in het bos verstoppen om op een later moment op te eten.

Aan de slag

Vertel dat dieren in de herfst beginnen met het aanleggen van hun wintervoorraad. Dit is veel werk. Maar niet alle dieren eten eikeltjes en leggen een wintervoorraad aan, weten ze bijvoorbeeld wat er op het menu van een vos staat?

Deel de groep op in tweeën. Een groep vogels en een groep eekhoorns. Geef een van de twee groepen lintjes of iets anders om duidelijk te maken dat zij bij elkaar horen. Deel beide groepen 3 bakjes uit waarin ze hun wintervoorraad kunnen verzamelen en wijs ze een kant van het schoolplein. Kies van beide partijen één leerling uit om de vos (tikker) te spelen. Geef deze een lintje in afwijkende kleur.

Plaats midden op het plein een grote bak met eikeltjes (of ander materiaal). Dit is de eikenboom waar de eekhoorns en vogels eikeltjes voor hun wintervoorraad kunnen halen. Rondom de boom lopen alleen twee vossen rond, die wel een eekhoorntje of vogeltje lusten. De vogels en eekhoorns proberen nu zoveel mogelijk eikeltjes te verzamelen en mee terug te nemen zonder getikt te worden. Deze verzamelen ze op de 3 verstopplekken (bakjes) aan hun kant van het

plein. Kinderen die getikt worden 'bevriezen' en gaan langs de zijlijn staan met hun benen gespreid. Als er een teamgenoot onderdoor kruipt mogen ze weer meedoen met het verzamelen.

Stop het spel naar eigen inzicht of als de voorraad is uitgeput. Laat de teams hun wintervoorraad tellen. Hoeveel eikeltjes hebben ze in totaal? Het team met de meeste eikeltjes in de winnaar. Zou het andere team wel genoeg hebben om de winter mee door te komen?

Speel het spel als hier voldoende tijd voor is nogmaals en kies weer twee nieuwe vossen.

Eventuele variatie: Laat de leerlingen ook uit de voorraad van de tegenpartij pakken. In het dierenrijk zijn er ook voorbeelden te vinden waarin wintervoorraden geplunderd worden.

Reflectie

Hoe doen wij mensen dit eigenlijk? Hebben de leerlingen thuis ook een wintervoorraad? Kunnen we nog iets doen om de dieren in de winter te helpen? En weten ze het nog: een eikeltje is niet alleen een eikeltje, het is voor sommige dieren belangrijk wintervoedsel!

